

Studenten bekijken met eigen ogen pangasius- en garnalenkweek in Vietnam!

Door Iris Binken, Sarah Pesie en Herman Wisse

Van 9 tot en met 31 juli 2011 zijn wij met zes studenten van de MSc 'Aquaculture and Marine Resource Management' en één student van de MSc 'Animal Sciences' naar Vietnam geweest om kennis te maken met en onderzoek te doen naar tropische aquacultuur en de invoering van drie verschillende duurzaamheid certificeringschema's. Hieronder een verslag van deze 'Summer school'

Bezoek aan Binh Dien Market, de grootste nachtmarkt van Vietnam in Ho Chi Minh City

Overleg met onze vertaler over interview bij een pangasiuskweker

In de Westerse media wordt vaak een negatief beeld geschetst van tropische aquacultuur. Er zouden veel chemicaliën gebruikt worden, de arbeidsomstandigheden zouden erbarmelijk zijn en de productie zou ecologisch onverantwoord zijn. Met name de pangasiusfilets die in grote hoeveelheden uit Vietnam worden geïmporteerd, hebben het moeten ontgelden. Als kritische studenten wilden wij graag met onze eigen ogen zien hoe de vork daadwerkelijk in de steel zat. Na een gedegen voorbereiding op de trip in de vorm van een literatuurstudie en het samenstellen van een lijst met vragen voor de viskwekers was het dan eindelijk zover!

In de eerste week begonnen we op maandag met een aftrap bij 'Research Institute for Aquaculture no. 2' (RIA2) in Ho Chi Minh City. Hier kregen we eerst een gedegen beeld geschetst van de pangasius- en garnalensector in Vietnam. Die avond brachten we een bezoek aan 'Fresh Studio', een

adviesbureau van twee alumni van Wageningen Universiteit. Dit bedrijf is gespecialiseerd in het analyseren van handelsketens en heeft veel ervaring met de Vietnamese manier van zaken doen. Een van hun aquacultuurspecialisten, Nicolas Privet, heeft ons veel verteld over zijn ervaringen in de pangasiussector. Daarnaast toonde Mr. Nicolas en zijn Vietnamese vrouw ons de nationale vishandel op de nachtmarkt in Ho Chi Minh City, iedereen was zeer onder de indruk van de vele (levende) vissoorten en de bedrijvigheid!

Can Tho

De volgende dag reisden we verder zuidelijk de Mekong Delta in naar Can Tho. Hier werden we ontvangen door de aquacultuurfdeling van Can Tho University. Na aankomst kregen we een aantal presentaties van verschillende onderzoekers en maakten we kennis met Mr. Hai, onze tolk voor de komende dagen. Op dinsdag begonnen we dan eindelijk met de langverwachte bedrijfs-

Enkele van ons hielpen mee om de pangasius vanaf het vlot te voeren.

De trip werd afgesloten met analyse van de resultaten en lange discussies tussen de deelnemers aan deze reis.

bezoeken! Deze eerste week bracht ons langs kleine en grote pangasiuskwekerijen, een broedhuis en een visvoederfabriek.

De bezoeken bestonden uit interviews van 1 – 2 uur die gestructureerd waren aan de hand van een interview onderwerpenlijst. Bij elk bezoek was er een 'interviewteam' en een 'notuleerteam'. Er kwamen onderwerpen aan bod als het productieproces, de kosten en verdiensten en de sociale omstandigheden op de kwekerij. Na deze eerste week was iedereen erg onder de indruk van de professionele manier waarop de pangasius gekweekt wordt. Er bleek weinig verschil te zitten tussen de manier waarop grote en kleine bedrijven produceren. Echter, door de kleine winstmarges is het voor kleine bedrijven veel moeilijker om aan de westerse eisen van certificering te voldoen. Vooral door het vele papierwerk dat voor het certificeringsproces noodzakelijk is.

Soc Trang

Na een weekend genoten te hebben van de toeristische hoogtepunten rondom CanTho vertrokken we op maandag 18 juli richting Soc Trang provincie. Deze kustprovincie staat bekend om zijn garnalenkweek en dat hebben we geweten! Op weg naar een grote coöperatie van garnalenkwekers waar we

onze interviews zouden doen, veranderde het landschap langzaam in een grote vijver. Vijver, dijkje, vijver, dijkje, vijver, dijkje, tot aan de horizon. De schaal van de productie maakte een diepe indruk. Eenmaal aangekomen bij de coöperatie vertelde men ons heel open over de sector en de productiemethoden. In deze coöperatie maken boeren gebruik van nieuwe technologieën om de waterverversing gedurende de kweek te beperken en daarmee de kans op ziektes te verkleinen. Het grootste productierisico van de garnalenkweek is namelijk de kans op diverse ziektes die (bijna) niet te bestrijden zijn. Sommige kwekers hadden dit jaar al 100% van hun opbrengst verloren. Na dit interessante interview hebben we nog twee individuele boeren van de coöperatie bezocht.

De volgende dag brachten we een bezoek aan een visverwerkingsfabriek. Tijdens het interview werd duidelijk welke machtspositie deze internationaal opererende verwerker heeft. De verwerkingsindustrie weet welke duurzaamheidseisen de importeurs uit Westerse landen stellen en spelen deze eisen door naar de kwekerijen.

Worldwide Fund for Nature (WWF)

Tevens bezochten we een locatie waar WWF

Vietnam een workshop had georganiseerd voor kleine garnalenkwekers. We konden zo in één keer vier interviews afnemen. Deze kleine kwekers zijn ook georganiseerd in coöperaties zodat ze samen voer kunnen inkopen en hun producten kunnen verkopen aan tussenhandelaren en verwerkers. Verrassend was dat zij niet alleen hun land gebruiken om garnalen te kweken, maar de tweede helft van het jaar ook nog rijst verbouwden. Het laatste bezoek van deze week bracht ons naar een broedhuis voor garnalen. De lokale broedhuizen kunnen op dit moment nog slechts 50% van de lokale vraag produceren; door de bestaande broedhuizen wordt op dit moment dan ook erg goed geboerd!

In het weekend van 22 juli, nadat de meeste van onze bedrijfsbezoeken achter de rug waren, hebben we een start met ons rapport gemaakt. We filosofeerden er hevig op los over wat we nu eigenlijk gezien hebben en wat dit betekende voor de invoering van certificeringsschema's. We waren met 7 gemotiveerde studenten met diverse achtergronden en interesses, variërend van de rasechte aquacultuurjongens, een studente met interesse in dierwelzijn en -gezondheid tot iemand met interesse in beleid en management. Deze diversiteit leidde tot interessante discussies en invalshoeken op de verschillende vraagstukken. Ondertussen genoten we van het exotische fruit en al het andere lekkers wat de Vietnamese keuken te bieden heeft!

Vinh Hoan

In de laatste week brachten we op maandag en dinsdag een bezoek aan Vinh Hoan, een van de grootste verticaal geïntegreerde Pangasius bedrijven in Vietnam. Dit bedrijf heeft een eigen broedhuis, visvoederfabriek, kwekerijen en verwerkingsfabrieken. Een gastvrije jongedame van de R&D-afdeling vergezelde ons op onze trip en ze was

zeer geïnteresseerd in onze mening over hun bedrijf. We waren zeer onder de indruk van dit georganiseerde bedrijf; ze hadden hun kwekerijen en boekhouding goed op orde! In tegenstelling tot andere bedrijven waar we soms enkel mochten interviewen, mochten we bij Vinh Hoan ook overal 'echt' kijken. Zo bezochten we bijvoorbeeld met haarnetje, baardnetje, mondkapje, labjas, handschoenen en laarzen aan één van hun verwerkingsfabrieken in. De week eindigde met het schrijven van het rapport dat al bijna klaar was toen we weer naar Nederland vertrokken.

Altijd een mannetje erbij

In één zin: het was een trip om nooit te vergeten! Het was een ontzettend interessante mogelijkheid om te proeven aan de werksfeer in een tropisch land. De mensen in Vietnam werken hard en waren heel gastvrij! We hebben geleerd te werken met een vertaler én met een "mannetje" van de overheid. Gedurende de gehele trip werden we namelijk vergezeld door ambtenaren van de lokale overheden die met ons mee kwamen om te kijken wat we wilden vragen en zien. Gelukkig voelden we ons niet beperkt in ons doen en laten.

Met dank aan ...

We willen prof. dr. Johan Verreth, dr. Simon Bush, dr. Roel Bosma en Linda Kaster van Wageningen Universiteit bedanken voor hun hulp en contacten in Vietnam. Daarnaast willen we Initiatief Duurzame Handel, het Wageningen Universiteits Fonds, Copens International BV., en de MSc-opleiding Aquaculture and Marine Resource Management hartelijk bedanken voor hun hulp bij het financieel mogelijk maken van deze trip!